

REPUBLIKA SRBIJA
RATEL
REGULATORNO TELO ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

PREGLED TRŽIŠTA

ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIH USLUGA

U REPUBLICI SRBIJI U 2023. GODINI

Napomena:

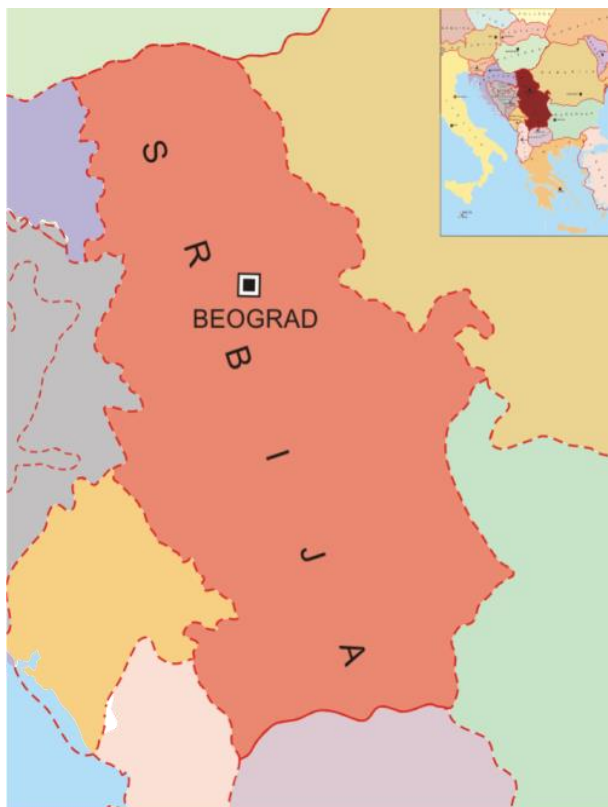
*Imajući u vidu da je završena obrada finansijskih podataka koje dostavljaju učesnici na tržištu elektronskih komunikacija kroz odgovarajuće upitnike, Pregled tržišta elektronskih komunikacija i poštanskih usluga za 2023. godinu je dopunjen ovim podacima. Takođe, naknadno će biti objavljena i poglavlja **Osvrt na tržište telekomunikacija u Evropskoj uniji i Indeks digitalne ekonomije i društva (DESI)**, a nakon pribavljanja i obrade podataka relevantnih za navedena poglavlja.*

Beograd, jun 2024. godine

1. OSNOVNE KARAKTERISTIKE TRŽIŠTA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA U REPUBLICI SRBIJI

Slika 1.1. Republika Srbija – osnovni podaci

Mapa države

Osnovni podaci

Naziv	Republika Srbija
Glavni grad	Beograd
Površina	88.499 km ²
Broj stanovnika (bez AP Kosova i Metohije) procena RZS-a ¹	6.641.197
Pozivni broj:	+381
Internet domen:	.rs
Bruto domaći proizvod u tekućim cenama za 2023. godinu ²	8.150,48 mlrd. din. (69,51 mlrd. evra)
Prosečna godišnja neto zarada u 2023. godini ³	86,007 dinara (733,53 evra)

Podaci na osnovu kojih je prikazano stanje na tržištu elektronskih komunikacija u Republici Srbiji dobijeni su na osnovu upitnika dostavljenih od strane učesnika na tržištu telekomunikacija i odnose se uglavnom za teritoriju Republike Srbije bez Kosova i Metohije, jer je ovo područje pod kontrolom Ujedinjenih nacija, u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti, kojom su, između ostalog, privremeno regulisana ovlašćenja međunarodne civilne misije na teritoriji AP Kosovo i Metohija.

¹Prema rezultatima Popisa stanovništva RZS iz 2022. godine

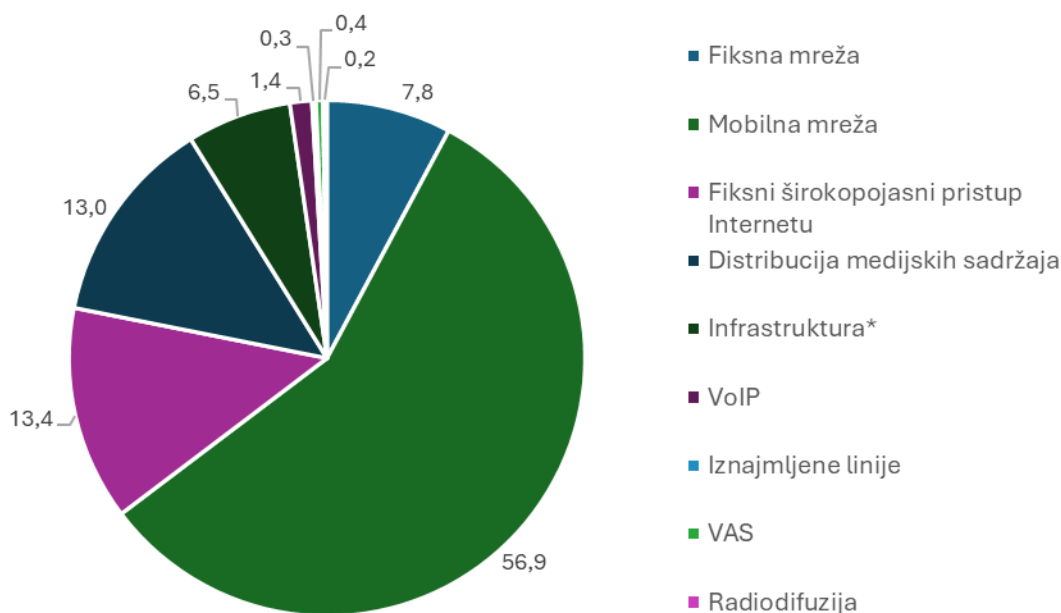
²Procena RZS-a – kao zbir četiri kvartala. Podatak preuzet iz publikacije „Statistički kalendar Republike Srbije, 2024“, Republički zavod za statistiku, Beograd, 2024. (prosečan kurs dinara prema evru za 2023. godinu je 117,2513), str. 35.

³Ibidem, str. 42.

Ukupan prihod ostvaren na tržištu elektronskih komunikacija Republike Srbije u 2023. godini iznosi oko 270,5 milijardi dinara, što je više za oko 10,4% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi izraženi u evrima iznose 2,3 milijarde evra i viši su u odnosu na prethodnu godinu (u 2022. godini su bili oko 2 milijarde evra). U bruto domaćem proizvodu Srbije prihodi od elektronskih komunikacija su u 2023. godini imali udeo od 3,3%.

Ukoliko posmatramo udeo svake od usluga u ukupnim prihodima na tržištu elektronskih komunikacija u Srbiji u 2023. godini, najveći udeo u ukupnim prihodima na tržištu elektronskih komunikacija ostvaren je, kao i prethodnih godina, od pružanja usluge mobilne telefonije i čini 56,9% ukupnih prihoda.

Slika 1.2. Struktura prihoda po uslugama za 2023. godinu

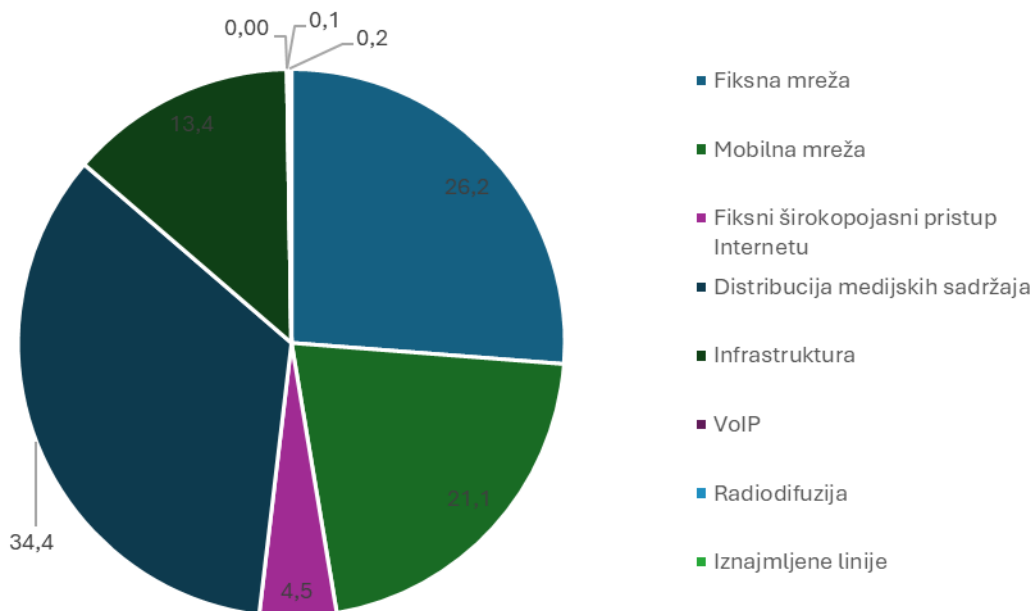
Izvor: RATEL

* prihod od infrastrukture obuhvata prihod od pružanja infrastrukture kao usluge (IaaS - Infrastructure as a Service), prihod od iznajmljivanja antenskog stuba, prihod od iznajmljivanja neosvetljenog optičkog kabla (dark fiber), prihod od kolokacije, prihod od iznajmljene kablovske kanalizacije, prihod od raščlanjenog pristupa lokalnoj petlji i ostale prihode od pružanja usluge iznajmljivanja infrastrukture

Ukupne investicije u sektoru elektronskih komunikacija su u 2023. godini iznosile 91,5 milijardu dinara (780 miliona evra), što je za 7,4% više nego prethodne godine kada su iznosile 85,2 milijarde dinara. Posmatrano u evrima, investicije su se povećale sa 726 na 780,7 miliona evra. U strukturi investicija pojedinačno najveće učešće imaju investicije u

distribuciju medijskih sadržaja koje iznose preko 31 milijardu dinara (268 miliona evra) i čine 34,4% ukupnih investicija u 2023. godini, kao i investicije u fiksnu mrežu sa iznosom od 24 milijarde dinara (204 miliona evra), koje čine oko 26,2% ukupnih investicija u 2023. godini.

Slika 1.3. Struktura investicija po uslugama za 2023. godinu

Izvor: RATEL

Uporedni prikaz broja pretplatnika, kao i stepen penetracije javne fiksne komunikacione mreže, javne mobilne komunikacione mreže, širokopolasnog pristupa internetu, distribucije medijskih sadržaja i paketa za period od 2019. do 2023. godine dati su u Tabeli 1.1.

Tabela 1.1. Usporedni prikaz broja pretplatnika osnovnih usluga elektronskih komunikacija u Republici Srbiji (2019-2023)

Godina		2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Usluga	Pokazatelj					
Fiksna telefonija - pretplatnici	Broj u mil.	2,42	2,41	2,37	2,36	2,30
	Na 100 domaćinstava	97,34	97,01	95,45	91,24	88,91
Mobilna telefonija-korisnici	Broj u mil.	8,45	8,26	8,50	8,62	8,53
	Na 100 stanovnika	121,40	119,25	123,72	129,70	128,47
Fiksni širokopolasni internet - pretplatnici	Broj u mil.	1,62	1,73	1,80	1,95	2,08
	Na 100 domaćinstava	65,27	69,56	72,34	75,26	80,20
Distribucija medijskih sadržaja-pretplatnici	Broj u mil.	2,00	2,10	2,14	2,21	2,33
	Na 100 domaćinstava	80,42	84,51	85,94	85,53	90,02
Paketi usluga - pretplatnici	Broj u mil.	1,42	1,56	1,63	1,75	1,84
	Na 100 domaćinstava	56,90	62,54	65,39	67,54	71,13

Osnovna korpa usluga elektronskih komunikacija daje informaciju o tome koliko u proseku svaki stanovnik tj. korisnik mesečno troši na telekomunikacione usluge. U Tabelama 1.2. i 1.3. dati su pregledi osnovne i proširene korpe, koje predstavljaju prosečne mesečne troškove po korisniku usluga elektronskih komunikacija u Republici Srbiji, ponderisane brojem korisnika, sa usporednim podacima za 2021, 2022. i 2023. godinu. Prema dobijenim podacima za fizička lica, kao i prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije o prosečnoj neto zaradi za 2023. godinu, za osnovnu korpu usluga u 2023. godini je bilo potrebno mesečno izdvojiti 1,45% prosečne neto zarade, a za proširenu korpu 7%.

Tabela 1.2. Osnovna korpa usluga elektronskih komunikacija

OSNOVNA KORPA	2021.		2022.		2023.	
	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi
Fiksni telefon	601,16	0,91	572,28	0,76	555,82	0,65
Mobilni telefon (pripejd)	308,19	0,47	350,35	0,46	388,14	0,45
Televizija (taksa za javni medijski servis)	299,00	0,45	299,00	0,40	299,00	0,35
Ukupno	1.208,35	1,83	1.221,63	1,63	1.242,96	1,45
Prosečna neto zarada (dinara)*	65.864		74.933		86.007	

*www.stat.gov.rs - Počev od 2018. godine, prosečne zarade se računaju na osnovu podataka iz obrasca Poreske prijave za porez po odbitku, po novoj metodologiji.

Izvor: RATEL

Tabela 1.3. Proširena korpa usluga elektronskih komunikacija

PROŠIRENA KORPA	2021.		2022.		2023.	
	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi	Prosečni iznos računa (dinara)	% izdatka u prosečnoj zaradi
Fiksni telefon	601,16	0,91	572,28	0,76	555,82	0,65
Mobilni telefon (postpejd)	1.804,62	2,74	2.084,62	2,78	2.262,19	2,63
Televizija (taksa za javni medijski servis) *	299,00	0,45	299,00	0,45	299,00	0,35
Internet **	1.360,01	2,07	1.372,54	1,83	1.406,74	1,63
Distribucija medijskih sadržaja	1.500,50	2,28	1.490,19	1,99	1.543,28	1,80
Ukupno	5.565,29	8,45	5.818,63	7,76	6.067,03	7,05
Prosečna neto zarada (dinara)	65.864		74.933		86.007	

Napomene:

* Od januara 2016. godine se, saglasno Zakonu o privremenom uređivanju načina naplate takse za javni medijski servis ("Sl. glasnik RS", broj 112/2015, 108/2016, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 129/2021), plaća taksa za javni medijski servis.

**Fiksni širokopolasni pristup Internetu (bez paketa mobilnog Interneta)

Izvor: RATEL

Prema raspoloživim podacima ukupan broj zaposlenih u oblasti elektronskih komunikacija u Republici Srbiji u 2023. godini iznosi oko 14,8 hiljada.